



الخرفة العربية اليونانية للتجارة والتنمية  
ΑΡΑΒΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ  
ARAB-HELLENIC CHAMBER OF COMMERCE & DEVELOPMENT

# ΙΡΑΚ جمهورية العراق



*Ευάγγελος Δαϊρετζής*

*Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων*

*Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στο Ερμπίλ*



# Η Ιρακινή οικονομία

■ Πληθυσμός	40 εκ.
■ ΑΕΠ	192.7 δισ. € (2018 εκτ.)
■ Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	4,906 €
■ Δημόσιο χρέος	59,7% του ΑΕΠ (2017 εκτ.)
■ Εξαγωγές	76.2 δις € (2018)
■ Εισαγωγές	30.1 δισ. € (2018)
■ Εμπορικό Ισοζύγιο	46.1 δισ. € (2018)

# Η Ιρακινή οικονομία



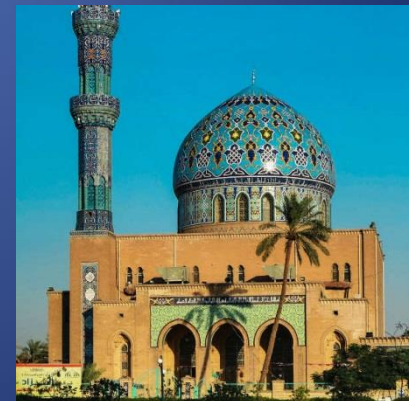
- Κυριαρχία του τομέα των υδρογονανθράκων  
Δεύτερη μεγαλύτερη παραγωγός χώρα αργού πετρελαίου του OPEC και 5η στην παγκόσμια κατάταξη σε γνωστά αποθέματα
- 85% των δημοσίων εσόδων και 80% ξένου συναλλάγματος από πωλήσεις πετρελαίου
- Αύξηση ΑΕΠ, 13,1% (2016) : -2,1 % (2017)  
1,5% (2018), 4,4% (2019)
- Σύνθεση ΑΕΠ: Βιομηχανία (51%), Υπηρεσίες (46%), Γεωργία (3%)
- Μεγάλες ανάγκες σε έργα υποδομής μετά 15ετία στασιμότητας

# Χαρακτηριστικά της αγοράς

- Κυρίαρχος παράγων η τιμή και έπεται η ποιότητα
- Απαιτείται επένδυση σε χρόνο και προσπάθεια για είσοδο στην αγορά της χώρας
- Αξιόπιστος τοπικός συνεργάτης για επίλυση των προβλημάτων
- Γνώση της νομοθεσίας και των διαδικασιών πριν την υπογραφή οιασδήποτε συμφωνίας
- Συνιστάται προσφυγή σε δικηγόρο



- Θετική η εικόνα της Ελλάδας στο Ιράν και ιδίως στην Περιφέρεια Κουρδιστάν
- Τα ελληνικά προϊόντα λόγω τιμής απευθύνονται σε καταναλωτές της μεσαίας τάξης
- Δημοφιλή ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα
- Κατασκευές/δομικά υλικά και ο τομέας της Υγείας : τομείς με συγκριτικό πλεονέκτημα ελληνικών υπηρεσιών και αγαθών



# Πώληση προϊόντων και αγαθών

- Μέσω αντιπροσώπου ή διανομέα
- Ιδρυση Γραφείου (για συμμετοχή σε διαγωνισμούς του Δημοσίου)
- Ιδρυση Γραφείου Αντιπροσώπευσης (μόνο για business development και έρευνες αγοράς)
- Ιδρυση τοπικής εταιρείας
- Νόμος περί εμπορικής αντιπροσώπευσης  
79/2017

# Νόμος περί εταιρειών

- Ο νόμος περί εταιρειών του 1997 είναι σε ισχύ στο Ιράκ και στην Περιφέρεια Κουρδιστάν
- Απαιτείται εγγραφή της νομικής υπόστασης

ΕΠΕ (LLC)	Υποκατάστημα (Branch)
<ul style="list-style-type: none"><li>■ Χρονοβόρος η ίδρυση</li><li>■ Απαιτούμενο αρχικό κεφάλαιο : 850 \$</li><li>■ 4-8 εβδομάδες</li><li>■ Απλος ο τρόπος λειτουργίας της</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>■ Ευκολότερη η ίδρυση</li><li>■ 4-6 εβδομάδες</li><li>■ Η μητρική εταιρεία ευθύνεται πλήρως</li><li>■ Πιο πολύπλοκη η λειτουργία του υποκαταστήματος</li></ul>

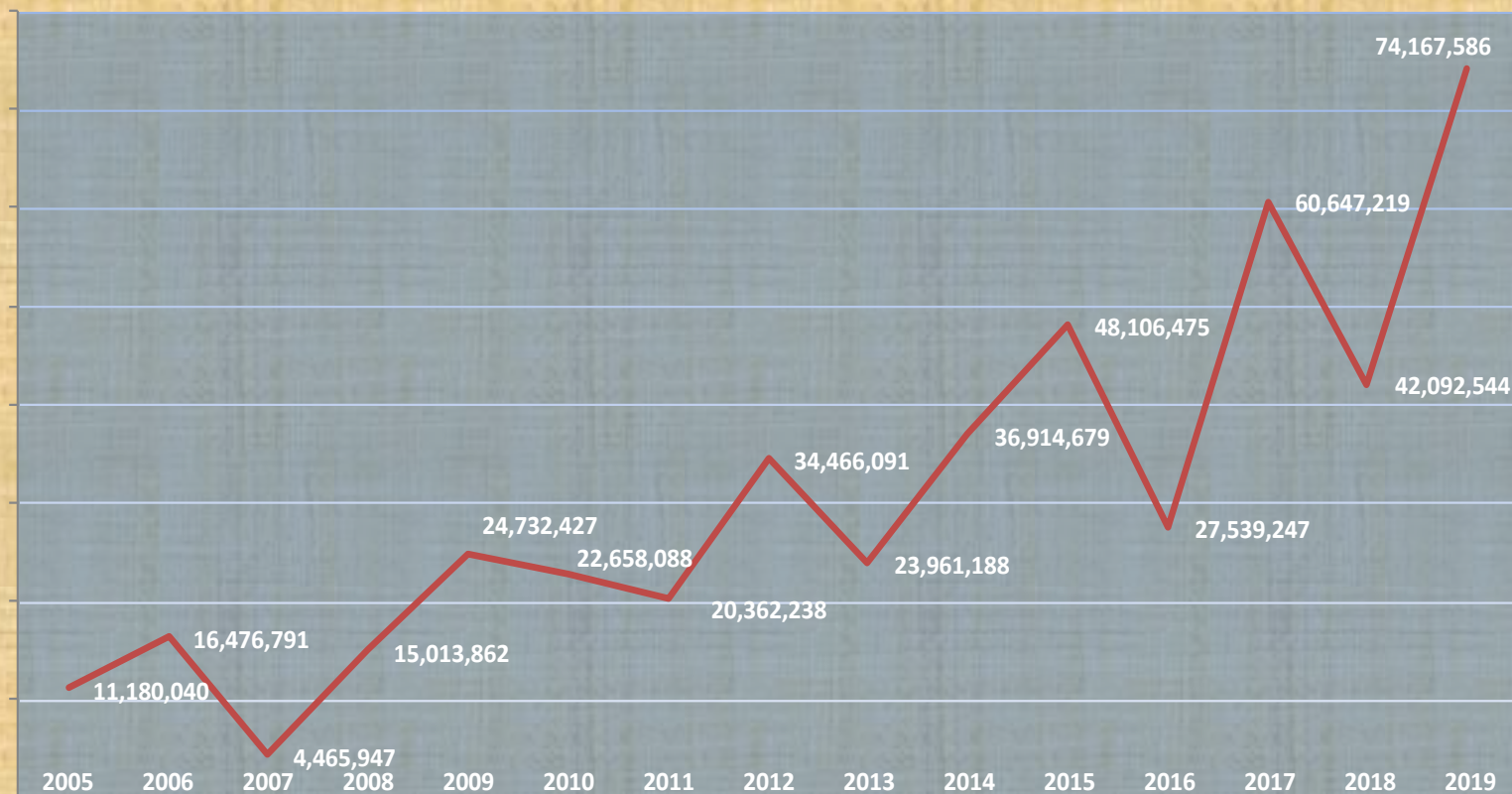
# Διμερείς οικονομικές σχέσεις μεταξύ Ελλάδος και Ιράν



- Ο όγκος του διμερούς εμπορίου αυξήθηκε κατά 52% την τελευταία τετραετία  
(από 3 δισ.€ το 2015 σε 4,6 δισ. € το 2019)
- Αύξηση ελληνικών εισαγωγών από Ιράν → 52%
- Αύξηση ελληνικών εξαγωγών προς Ιράν → 54%



# Διμερές εμπόριο 2005-2019



# Διμερές Εμπόριο

εκ. €	2016	2017	2018	2019	% 2019/18
Εξαγωγές	27.5	60.6	42.1	74.2	76.25%
Εισαγωγές	2,345.70	3,145.90	4,548.20	4,557.30	0.20%
Εμπορικό ισοζύγιο	-2,318.20	-3,085.20	-4,506.20	-4,483.10	
Όγκος	2,373.30	3,206.50	4,590.30	4,631.50	



Ιράν: Ο 2<sup>ος</sup> σημαντικότερος προμηθευτής μας μετά την Γερμανία



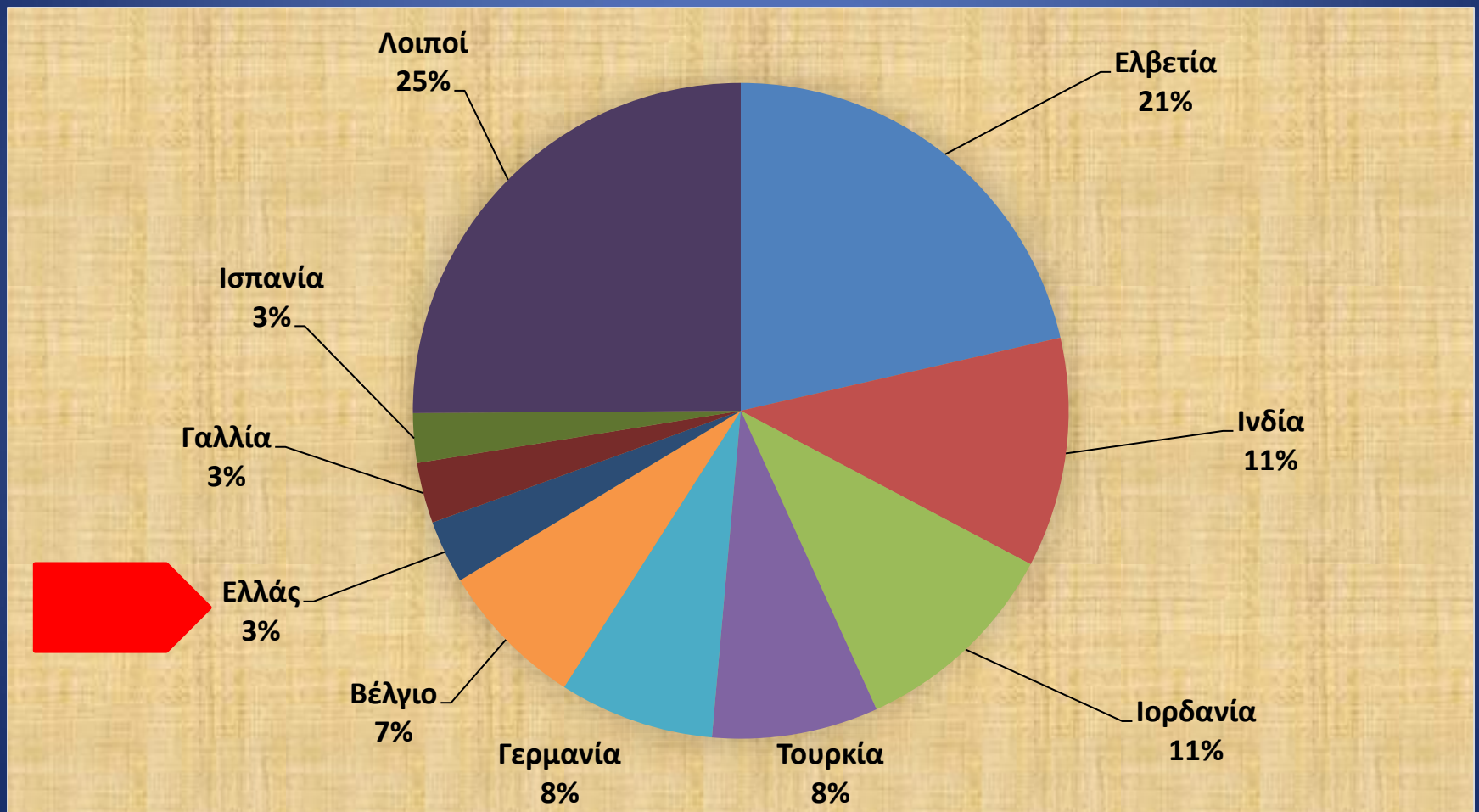
Ελλάς : Ο 5<sup>ος</sup> σημαντικότερος πελάτης του Ιράν

# Σημαντικότερα ελληνικά εξαγώμενα προϊόντα

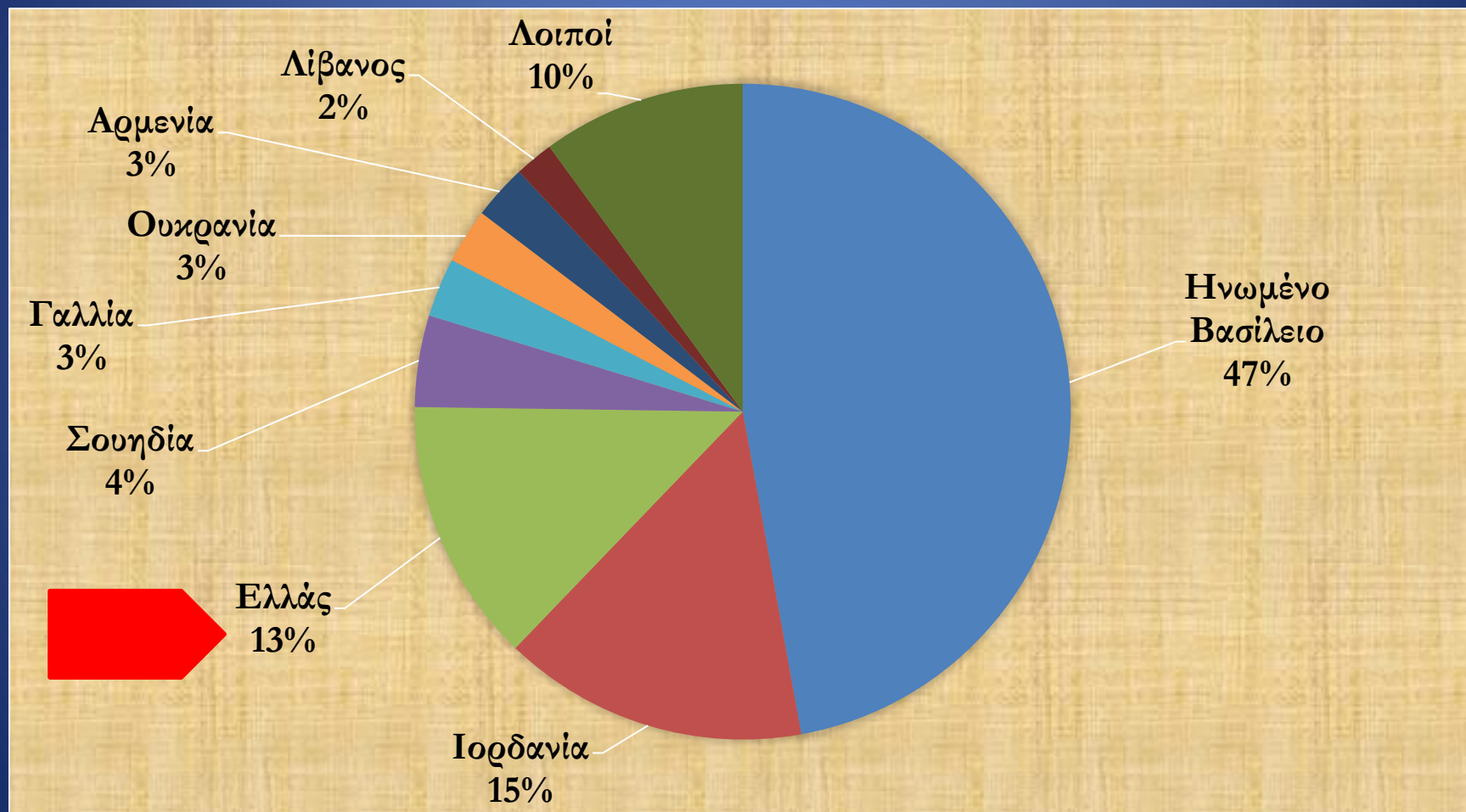
## Σημαντικότερες ελληνικές εξαγωγές 2019

	αξία σε €	% επί συνόλου
ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ	16,507,647	22.5%
ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	13,961,339	19.0%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	13,586,194	18.5%
ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ	8,979,546	12.2%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	6,497,282	8.9%
ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ.	2,439,080	3.3%
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	2,367,204	3.2%
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	1,862,278	2.5%
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ	1,038,560	1.4%

# Φαρμακευτικά : Μερίδια αγοράς



# Αποσταγμένα ποτά: Μερίδια αγοράς



# Τομείς της ιρακινής οικονομίας, προοπτικές για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες

- Ενέργεια
- Κατασκευές : ανάληψη έργων, δομικά υλικά
- Αγροτικός τομέας : μηχανήματα, εξοπλισμός, θερμοκήπια, λιπάσματα, υδατοκαλλιέργειες
- Υγεία (νοσοκομεία, υπηρεσίες, ιατρικός εξοπλισμός , φάρμακα)
- Τουρισμός (διαχείριση ξενοδοχείων)
- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Μεταποίηση
- Επεξεργασία τροφίμων

# Ανοικοδόμηση του Ιράκ

Διεθνές Συνέδριο για την ανοικοδόμηση του Ιράκ  
πραγματοποιήθηκε στο Κουβέιτ το 2018



Περισσότερες από 70 χώρες συμμετείχαν στο συνέδριο

30 δισεκατομμύρια USD πρόσθετης διεθνούς υποστήριξης στην  
χώρα

Το συνέδριο επικεντρώθηκε στις φυσικές και ανθρώπινες  
διαστάσεις της ανοικοδόμησης

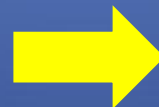
# Ανασυγκρότηση και πλαίσιο ανάπτυξης

Το πλαίσιο περιλαμβάνει πέντε πυλώνες:

1. Διακυβέρνηση
2. Συμφιλίωση και οικοδόμηση της ειρήνης
3. Ανθρώπινη και κοινωνική ανάπτυξη
4. Υποδομές
5. Οικονομική ανάπτυξη

Ταμείο για την Ανοικοδόμηση Περιοχών που Επλήγησαν από την Τρομοκρατία (Reconstruction Fund for Areas Affected by Terroristic Operations)

Προκηρύξεις διαγωνισμών



<https://www.refaato.iq/en>



# Συνέπειες Πανδημίας στο Ιράν και στην Περιφέρεια Κουρδιστάν

- Κατάρρευση τιμών πετρελαίου : σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία
- Πτώση της ζήτησης λόγω μείωσης εσόδων
- Καθυστέρηση ή ακύρωση έργων υποδομής ιδίως δημοσίου τομέα
- Αύξηση κόστους μεταφοράς το οποίο μετακυλύεται στον καταναλωτή – κερδοσκοπιικές τάσεις
- Το εμπόριο διεξάγεται κανονικά (μεταφόρτωση στα χερσαία σύνορα)

# Προβλέψεις Παγκόσμιας Τράπεζας για την ιρακινή οικονομία

- Συρρίκνωση οικονομίας 5% το 2020
- Ανάπτυξη 1,9 -2,7% την διετία 2021-22
- Επιδείνωση δημοσιονομικών μεγεθών λόγω μείωσης εσόδων
- Αύξηση ελλείματος προϋπολογισμού 19% ΑΕΠ
- Αναβολή βασικών έργων υποδομής
- 2020: Διαριές έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών κάλυψη από τα αποθεματικά Κεντρικής Τράπεζας

# Επιχειρηματικές «ευκαιρίες»

- Σημαντικές ελλείψεις σε φάρμακα, ιατρικό εξοπλισμό, υγειονομικό υλικό, ιατρικές υπηρεσίες
- Ελλείψεις σε ορισμένα βασικά είδη διατροφής: αλεύρι, κονσερβοποιημένα τρόφιμα, μαγειρικά έλαια, όσπρια, επεξεργασμένο τυρί, παιδικές τροφές
- Ελλείψεις σε καθαριστικά σπιτιού
- Αυξημένο ενδιαφέρον για ελληνική αγορά ακινήτων («Χρυσή Βίζα»)

- *Επισιτιστική ασφάλεια* : βασική προτεραιότητα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης Ιράν και Περιφέρειας Κουρδιστάν
- Ανάπτυξη / προστασία αγροτικού τομέα
- Ανάγκη για νέες τεχνολογίες στον αγροτικό τομέα και στην διαχείριση υδάτων
- Μεταφορά τεχνογνωσίας στην βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων



# Περιφέρεια Κουρδιστάν

## هه‌ریمی کوردستان



*Photos by Gebad Soyola*



[www.traveliraqikurdistan.com](http://www.traveliraqikurdistan.com)

Εκταση: 40.643 τχ

Πληθυσμός: 5,5 εκ.

Σημαντικότερες πόλεις

Ερμπίλ: 1.400.000

Σουλειϊμανία: 750.000

Ντοχούκ: 350.000



# Οικονομία

- ΑΕΠ 24,5 δισ. \$ (2013 ειτ)
  - Κατά κεφαλήν ΑΕΠ 4.500 \$ (2013 ειτ.)
  - Σύνθεση ΑΕΠ
- Δημόσιες υπηρεσίες 27,6 %, Κατασκευές 19%,  
Υπηρεσίες 7,3%, Εμπόριο & μεταφορές 13%,  
εξόρυξη 6,2%
- Εμπορικοί εταίροι : Τουρκία, Ιράν, Κίνα, ΗΑΕ  
Λίβανος, Ιορδανία, ΗΠΑ, ΕΕ
  - Εργατικό δυναμικό 1,2 ει.
  - Ανεργία 6,5% (ειτ. 2015)

# Περιφερειακή Κυβέρνηση Κουρδιστάν (KRG)

- Η Κυβέρνηση της Περιφέρειας Κουρδιστάν ασκεί νομοθετικές, εκτελεστικές και δικαστικές εξουσίες
- Η παρούσα κυβέρνηση συνασπισμού, απαρτίζεται από διάφορα πολιτικά κόμματα που αντικατοπτρίζουν την ποικιλομορφία του πληθυσμού της περιοχής
- Το Σύνταγμα του Ιράκ αναγνωρίζει την Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Περιφέρειας Κουρδιστάν ως τους επίσημους θεσμούς της περιοχής



# Χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Κουρδιστάν

1) Σημαντικά αποθέματα  
πετρελαίου και φυσικού αερίου

2) Εφορη αγροτική γη

3) Νεανικός πληθυσμός

4) Σταθερότητα (σε σχέση με την περιοχή)

5) Επιχειρηματικό πνεύμα των κατοίκων

6) Κομβική θέση σε εμπορικές αρτηρίες

7) Η σημαντικότερη πύλη εισόδου στη αγορά του Ιρακ





# Βιομηχανία Υδρογονανθράκων



- Ο τομέας της ενέργειας : ο σημαντικότερος της οικονομίας
- 90% των κρατικών εσόδων
- Η Κυβέρνηση της Περιφέρειας έχει υπγράψει σημαντικό αριθμό συμβολαίων με ξένες εταιρείες
- Δραστηριοποίηση μεγάλων διεθνών εταιρειών



# Board of Investment (BOI)



- Επενδυτικός νόμος 4/2006 (επικείμενες αλλαγές)
- Καλύπτει όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας εκτός υδρογονανθράκων
- Παραχώρηση γης με επιδοτούμενο ενοίκιο
- Δεκαετής απαλλαγή από φορολογία (corporate tax) και πενταετής απαλλαγή από δασμούς
- Πλήρης επαναπατρισμός κερδών
- Δυνατότητα απασχόλησης ξένου εργατικού δυναμικού

[http://www.boi.gov.krd/investment\\_law.html](http://www.boi.gov.krd/investment_law.html)

# Δασμοί- Φορολογία

- Ενοποιημένο δασμολογικό σύστημα στην Περιφέρεια Κουρδιστάν και στο ευρύτερο Ιράκ
- Δασμοί από 5% έως 30%
- Αυξημένοι δασμοί σε τσιγάρα και αλκοολούχα ποτά
- Απαλλαγή από δασμούς σε ορισμένα αγαθά (πχ. βασικά προϊόντα διατροφής , φάρμακα , χαρτικά)
- Φόρος εισοδήματος εταιρειών: 15%
- Έργα που αδειοδοτούνται από τον Οργανισμό Επενδύσεων απαλλάσσονται φόρων και δασμών

## Φαρμακευτικά



[www.alquds.com/articles](http://www.alquds.com/articles)

## Τρόφιμα



[www.abazeer.com](http://www.abazeer.com)

## Αγορά ακινήτων



## Ποτά



[www.botegon.com/i-5-cocktail-piu-be](http://www.botegon.com/i-5-cocktail-piu-be)

# Σημαντικότεροι τομείς



- Στέγαση
- Τουρισμός
- Γεωργία (εξοπλισμός, θερμοκήπια)
- Υγεία
- Εκπαίδευση
- Τραπεζικός τομέας
- Τηλεπικοινωνίες – μεταφορές
- Υποδομές (όδικοί άξονες, άρδευση, φράγματα)
- Εμπόριο & βιομηχανία

## *ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ*

*2018 : 3,67 εκ. \$*

*2017: 712 εκ.\$*

*2006-2018 : 44, 4 εκ. \$*

# Μεταφορά προϊόντων στο Ιράν



Μέσο κόστος μεταφορά με container από την Ελλάδα στο Ιράκ

		40' container	Μέσο κόστος	Χρόνος μεταφοράς
Διαδρομές	μέσω	Ελλάδα – Ερμπίλ οδικώς	5.000 \$	4-6 ημέρες
		Πειραιάς – Μερσίνη δια θαλάσσης	1000 \$	5 -7 ημέρες
		Μερσίνη– Ερμπίλ οδικώς	2.500 \$	5-7 ημέρες
		Πειραιάς – Βασόρα	2.800 \$	20 ημέρες
		Βασόρα- Βαγδάτη	ποικίλει	

# Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Γενικό Προξενείο Ερμπίλ

Dream City 719

Erbil

Τηλ. +964 662 757 657

+964 751 694 4099

Email : **ecocom-erbil@mfa.gr**



<http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/838>